

TILSYNS- RAPPORT

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Utdanning for sosiale entreprenører ved KBT
Fagskole AS

2022

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet. i forskrifter.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

Miljøfyrtårn
NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Institusjon	KBT Fagskole AS, organisasjonsnummer 924519991.
Fagskoleutdanningens navn	Utdanning for sosiale entreprenører
Utdanningsform	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Olga Gjerald, Tom Alexander Østensen og Knut Wien
Dato for vedtak	20. januar 2022
NOKUTs saksnummer	21/08514

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

KBT Fagskole AS søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Utdanning for sosiale entreprenører* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 60 studiepoeng
- Nettbasert med samlinger

KBT Fagskole AS har søkt om å gi samlingene på studiestedene Trondheim og Steinkjer.

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	12
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	14
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	17
2.9 Skikkethetsvurdering	18
2.10 Fagmiljø og sensorer	19
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	27
Vedlegg 2: Sakkyndige	29

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Utdanning for sosiale entreprenører*, 60 studiepoeng nettbasert undervisning (med samlinger), ved KBT Fagskole AS er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a (Utdanningens navn)
- fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt (Samarbeid med yrkesfeltet)
- fagskoletilsynsforskriften § 7 (Opptakskrav)
- fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt (Krav til fagmiljø)
- fagskoletilsynsforskriften § 2-5 (Krav til sensorer)

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften) § 47

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28

- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen ikke har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Utdanning for sosiale entreprenører*. I søknadsskjemaet skriver dere at utdanningen «har som overordna mål å kvalifisere studenter for å arbeide som sosiale entreprenører. [Utdanningen] skal bidra til å utdanne yrkesutøvere slik at de er i stand til å møte de utfordringer som finnes med å etablere tiltak som kan motvirke utenforskap og lede til sosiale og psykiske problemer».

Vurdering

Vår vurdering er at navnet ikke er dekkende for utdanningen.

Vi viser til NOKUTs informasjonsskriv om ny fagskoletilsynsforskrift hvor det står: «Navnet i seg selv skal ikke si noe om utdanningens nivå eller lengde. Utdanningens navn skal derfor ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på».

Vår vurdering av at navnet ikke er dekkende for utdanningen henger også sammen med at det er uklart hva slags utdanning dere søker akkreditering av. Deler av søknaden peker mot at dette er en utdanning for helsefagarbeidere. Samtidig er ikke innholdet og læringsutbyttet rettet mot helsefagarbeidere. Hvis utdanningen skal være for helsefagarbeidere påvirker det muligens hvilke brukere de skal jobbe mot. Det igjen påvirker for eksempel hvor studentene skal ut i praksis og om studentene må skikkethetsvurderes. Kort sagt gir ikke søknaden svar på hvem dere egentlig skal utdanne, og hvilket behov i hvilken bransje dere skal lage en utdanning for. Slike uklarheter i planene for utdanningen (slik de er beskrevet i søknaden) spiller inn på vår vurdering av utdanningens navn.

Hvis utdanningen skal rettes mot helsefagarbeider, slik opptakskravet kan tyde på, anbefaler vi navnet «Sosialt entreprenørskap for helsefagarbeidere». Hvis utdanningen ikke skal spisses mot et bestemt fagbrev kan andre navn være relevante, som for eksempel «Sosialt entreprenørskap». Uansett valg av navn kan ikke «utdanning» være en del av navnet, og dere må velge et navn som er dekkende for utdanningen.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Sosiale behov og sosiale foretak (10 studiepoeng)
- Sosiale entreprenører og profesjonalitet (10 studiepoeng)
- Rammer og strategier (10 studiepoeng)
- Praksisemne (15 studiepoeng)
- Prosjektemne (15 studiepoeng)

Emnene er oppgitt i denne rekkefølgen, og vi legger til grunn at det også er i denne rekkefølgen dere planlegger å tilby emnene, med unntak av praksisemnet.

I søknadsskjemaet skriver dere at utdanningen «skal være et yrkesrettet utdanningstilbud som gir både teoretisk og praktisk kompetanse innen sosialt entreprenørskap». Dere skriver videre at praksis er en obligatorisk del av studiet, og at praksisperioden gjennomføres parallelt med undervisningen.

Dere har søkt om å tilby utdanningen som nettbasert med samlinger.

Vurdering

Vår vurdering er at innholdet dekker temaer som er relevante for entreprenørskap generelt, og sosialt entreprenørskap spesielt. Vi mener det er mulig å gå ut i relevant jobb etter et slikt program og være en betydelig bidragsyter til sosial endring og serviceutvikling. Inndelingen i tematiske områder er logisk bygget opp. Vi vurderer at innholdet er egnet til å oppnå læringsutbytte.

For øvrig må dere se på sammenhengen i utdanningen, slik vi påpeker i kapittel 2.1 om utdanningens navn. Hvis utdanningen skal rettes mot helsefagarbeidere, slik deler av søknaden kan tyde på, så må muligens utdanningens innhold endres.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet ikke er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at utdanningen er blitt til gjennom et samarbeid mellom fagskolen, næringsliv og offentlig virksomhet, og at «som et bakteppe for utdanningen, ligger blant annet RESENS-prosjektet som over flere år bidro til samarbeid og kompetanseoppbygging innen sosialt entreprenørskap». Dere viser også til samarbeid med aktører som Prios Kompetanse AS, Veksttorget Market AS og ANT bedriftshelsetjeneste A/S.

Det står oppført i søknadsskjemaet at dere har «samarbeidsavtaler om prosjektet og undervisning, og at dette vil kunne videreutvikles i tilknytning til etablering av en fagskoleutdanning for sosiale entreprenører». Dere skriver videre at «planen med utdanningen er å få etablert et tett samarbeid med næringslivet blant annet gjennom praksisplasser og framtidige entreprenørskapsbedrifter».

Dere har lagt ved intensjonsavtaler med Coompanion, ANT HMS & Bedriftshelse AS, Veksttorget Marked AS og Prios.

Vurdering

Vår vurdering er at samarbeidet mer aktørene i yrkesfeltet er noe vagt beskrevet. Dere skriver at dere viser til samarbeid, men det er ikke beskrevet hva dere har samarbeidet om, for eksempel om dere har samarbeidet om utvikling av læringsutbyttebeskrivelsene. I søknaden er det heller ikke beskrevet tydelig hvordan fagskolen planlegger å fortsette samarbeidet med samarbeidspartnerne, for eksempel om

dere har planlagt årlig gjennomgang av studieplaner med samarbeidspartnerne. I intensjonsavtalene går det imidlertid fram at Coompanion vil kunne levere faglige bidrag til fagmiljøet ved KBT i forbindelse med oppstart og gjennomføring av fagskoleutdanningen, og at ANT HMS & Bedriftshelse AS vil samarbeide om oppstart og gjennomføring av utdanning og legge til rette for praksis og prosjektoppgaver.

Hensikten med samarbeidet må være å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet. Ettersom det er noe uklart i søknaden om yrkesfeltet skal være tradisjonelle arenaer for helsefagarbeidere (slik opptakskravet kan tyde på), eller om det skal være mer variert (slik andre deler av søknaden kan tyde på), så gjør det også at vi ikke med trygghet kan si at samarbeidet er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og at kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens læringsutbytte er på nivå 5.1 ifølge søknaden.
Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttet gir en tilfredsstillende beskrivelse av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR, nivå 5.1. Vi mener også det er mulig å nå læringsutbyttet med det omfanget og innholdet det er lagt opp til i utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsen er fagspesifikk nok til at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen. Utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsen isolert sett er i tråd med kravet i fagskoletilsynsforskriften. For øvrig viser vi til kapittel 2.1 om utdanningens navn og den øvrige rapporten, hvor vi skriver at det må være en tydeligere sammenheng mellom studentenes startkompetanse og den kompetansen de skal ha med seg ut i yrkesfeltet. I søknaden er det noe uklart hva slags yrkesfelt kandidatene skal ut i.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler også at dere konkretiserer flere av læringsutbyttene.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekket med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 60 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR, nivå 5.1. Utdanningen er på 60 studiepoeng, som er innenfor kravene til fagskoleutdannings omfang.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at opptakskravet ikke er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav: «fagbrev som helsefagarbeider eller andre relevante fagbrev fra videregående eller tilsvarende realkompetanse».

Dere skriver også at søkere med realkompetanse kan tas opp:

«Søkere som ikke har fullført videregående opplæring eller søkere som har utdanning fra andre land enn Norge, og som er 23 år eller eldre i opptaksåret kan tas opp på grunnlag av realkompetanse. Grunnlaget for å bli tatt opp på bakgrunn av realkompetanse er at søkeren samlet har arbeidspraksis og utdanning på 5 år eller mer utover grunnskole og har oppnådd generell kompetanse og modenhet på nivå med det formelle kravet, det vil si læringsutbyttebeskrivelser for fagbrev som helsefagarbeider. [...] Realkompetansevurderingen vil se på den kompetansen søkeren har opparbeidet seg gjennom utdanning, opplæring/kurs, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter og annet.»

Vurdering

Det generelle opptakskravet: Vår vurdering er at opptakskravet er uklart, ettersom dere vil ta inn «andre relevante fagbrev» i tillegg til helsefagarbeidere. Det går ikke fram hva som er relevante fagbrev. I tillegg er det få av de andre beskrivelsene i søknaden som tyder på at utdanningen er rettet mot helsefagarbeidere, slik vi har påpekt i kapittel 2.1 om utdanningens navn.

Vår vurdering er at helsefagarbeider er et – men ikke nødvendigvis det eneste – relevant opptakskrav for utdanningen. Det går fram av den gjeldende læreplanen i Vg3 helsearbeiderfaget (HEA03-03) at «Vg3 helsearbeiderfaget handler om å utvikle yrkesutøvere som kan bidra til å dekke behovet for kompetanse i grunnleggende sykepleie og miljøarbeid i alle deler av helsetjenesten. Faget handler om å kunne gi helsehjelp, forebygge ensomhet og bidra til et aktivt liv for pasienter og brukere. Det handler også om å utvikle yrkesutøvere som har praktiske ferdigheter og vilje og evne til arbeide kontinuerlig for kvalitetsforbedring. Faget skal videre bidra til å utvikle profesjonelle yrkesutøvere med empati og evne og vilje til å yte helhetlig omsorg og samhandle med mennesker med ulike hjelpebehov.» Dette er relevant inntakskompetanse for sosiale entreprenører, og det er følgelig mulig å spisse en fagskoleutdanning kun mot personer som har dette fagbrevet (eller tilsvarende realkompetanse). Ønsker dere å gå for en slik løsning må imidlertid resten av planene for utdanningen henge sammen med dette inntakskravet. Innholdet bør for eksempel bygge på hva helsefagarbeiderne allerede har av kompetanse.

Vi mener for øvrig at helsefagarbeider ikke er det eneste mulig opptakskrav for en fagskoleutdanning i sosialt entreprenørskap hvis dette skal rettes mot en bredere brukergruppe. Uansett hvilket opptakskrav dere velger må det være en sammenheng mellom søkerens kompetanse, utdanningens innhold, arbeidsfeltet kandidatene skal ut i – og ha praksis i – og så videre.

Realkompetansevurdering: Dere har stilt vilkår om 5 års arbeidspraxis og utdanning for å bli tatt opp til utdanningen på bakgrunn av realkompetanse. Det er ikke anledning til å stille slike vilkår for å få vurdert en søknad om opptak på grunnlag av realkompetanse. Det vesentlige er at søkeren har oppnådd kompetanse tilsvarende det generelle opptakskravet (helsefagarbeider) og at hen kan dokumentere dette.

I søknaden oppgir dere dessuten at «fagskolen vurderer hva som anses som relevant realkompetanse og vekten legges på hvordan skolen vurderer søkerens bakgrunn sett i lys av muligheten for å gjennomføre utdanningen. Dersom søknaden blir godkjent, gjennomføres det en opptakssamtale som blir den endelige vurderingen før vedtaket om opptak fastsettes». Søkere må vite hvilken kompetanse de skal dokumentere når de søker opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering. Det relevante må være å dokumentere tilsvarende kompetanse som helsefagarbeidere.

Samlet sett viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med

utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

I søknaden har dere krysset av for at dere ikke skal kreve politiattest av studentene. Vi forutsetter derfor at studentene ikke kan komme i kontakt med mindreårige i forbindelse med praksis. Kravet er dermed ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)»

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel

være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i lærings situasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

I søknaden har dere krysset av for at dere ikke skal vurdere om studentene ved utdanningen er skikket for yrket. Samtidig har dere skrevet at utdanningen er rettet mot helsefagarbeidere i og med opptakskravet. Andre deler av søknaden tyder på at utdanningen ikke kun er rettet mot helsefagarbeidere eller personer med tilsvarende realkompetanse. Vi savner en redegjørelse for om skikkethetsvurdering er relevant for deres utdanning. Det fremgår ikke tydelig om studentene i utdanningen – eller i framtidig yrkesutøvelse – vil komme i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner. Hvis studentene vil komme i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, på en slik måte at de kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare må dere skikkethetsvurdere studentene.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter

som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, men at fagskolen ikke har fastsatt egne tilfredsstillende krav til fagmiljøets kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden seks ansatte som vil bidra til læringsaktiviteter i utdanningen når den er i full drift. Disse bidrar med til sammen tre årsverk, og tre av årsverket er fast ansatte. Videre har dere oppgitt at det i tillegg kommer innleie av timelærere som skal tilsvare ett årsverk.

Dere oppgir at det er 30 heltidsekvivalenter av studenter som vil være i utdanning samtidig når utdanningen er i full drift. Dere skriver videre at «KBT Fagskole vil måtte basere seg også på innleie av timelærere med spesialkompetanse innenfor ulike områder. Dette bidrar til å gjøre fagmiljøet større samt en mer effektiv bruk av økonomiske ressurser i forhold til undervisning. Ansatte ved fagskolen som i dag har deltidsstilling vil få utvidet stilling».

I kravspesifikasjonen til fagmiljøet har dere oppgitt at dere krever at faglærerne skal ha «relevant formell pedagogisk og annen faglig kompetanse relevant for utdanningen. Dokumentert realkompetanse vil kunne kompensere for formell kompetanse.» Dere

har spesifisert på emnenivå hva dere krever av kompetanse. (Vi gjengir ikke alle kravene her.)

Dere har levert en oversikt over fagmiljøet. Oversikten viser at det finnes personer med blant annet følgende kompetanse i fagmiljøet: Master i samfunnsvitenskap innen helse- og sosialfag, master i historie og PPU, master i pedagogikk, 3-årig krigsskoleutdanning, pedagogikk grunnfag med etterutdanning innen Voksnes læring, siviløkonomer med kompetanse i markedsføring hvorav en med utdanning innenfor innovasjon og entreprenørskap. I tillegg har dere oppgitt at en person er sertifisert coach fra Innovasjon Norge, en annen er forsker innen sosialt entreprenørskap, og dere har oppgitt kompetansen til studiesekretær, studierådgiver og IKT-konsulent. Videre har dere oppgitt at fagmiljøet har yrkeserfaring fra blant annet bedriftsrådgivning, veiledning og undervisning for voksne, arbeid ved helse- og velferdssenter, daglig leder ved ungdomsbedrift, og flere har lang erfaring med gründervirksomhet og/eller arbeid som mentor eller veileder i entreprenørskap.

I ettersendt dokumentasjon har dere oppgitt at det er «to ansatte blant fagmiljøet som har formell nettpedagogisk kompetanse». Dere skriver at de har tatt praktisk pedagogisk utdanning i 2020, og at det der ble «brukt tid på nettpedagogisk kompetanse, både i form av teori og praksis, forelesning og egen prøvd undervisning i praksis».

Vurdering

Størrelsen på fagmiljøet: Vi vurderer at fagmiljøets størrelse står i forhold til antallet studenter.

Kompetansen sett opp mot utdanningens egenart: Utdanningen er nettbasert med samlinger, og dere har oppgitt at noen i fagmiljøet har nettpedagogisk kompetanse. Dere tilbyr også nettbasert utdanning fra før. Vi vurderer derfor at fagmiljøets kompetanse står i forhold til utdanningens egenart (utdanningsform).

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold: Vi vurderer at de øvrige kompetansekravene dere har stilt til faglærerne er relevante, og i tråd med fagskoletilsynsforskriften. Det gjelder for eksempel kravet om «bachelornivå innen helse-, sosial- eller samfunnsvitenskap» for undervisere i emnet Sosiale behov og sosiale foretak. Når det gjelder yrkeserfaring, vurderer vi det som relevant å kreve «egen erfaring fra entreprenørskapsvirksomhet» som dere gjør for flere emner. Dere har også stilt krav om pedagogisk kompetanse som er i tråd med fagskoletilsynsforskriften.

Videre vurderer vi at faglærerne som er oppgitt i tabellen for fagmiljøet har kompetanse som er i tråd med fagskoletilsynsforskriftens krav.

Faglig ansvarlig og utdanningsfaglig ansvarlige er også en del av fagmiljøet, og følgelig har dere også stilt krav til disse. (Vi vurderer de faktiske personenes kompetanse i kapitlene 2.10.2 og 2.10.3.) Kravet dere har stilt til faglig ansvarlig vurderer vi som

relevant og i tråd med fagskoletilsynsforskriften: master innen helsefag, sosialfag, pedagogikk eller entreprenørskap. Kravet dere har stilt til den utdanningsfaglige ansvarlige er imidlertid ikke i tråd med fagskoletilsynsforskriften: «Undervisningskompetanse i høyere utdanning, dokumentert realkompetanse». Realkompetanse kan ikke erstatte kravet om formell utdanningsfaglig utdanning for rollen utdanningsfaglig ansvarlig.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at den utdanningsfaglige ansvarlige har følgende utdanningsfaglige kompetanse:

- Master i historie
- Praktisk pedagogisk utdanning fra NTNU

I kravspesifikasjonen for utdanningen har dere blant annet stilt krav om at den utdanningsfaglige ansvarlige skal ha «Undervisningskompetanse i høyere utdanning, dokumentert realkompetanse».

Vurdering

Vår vurdering er at praktisk pedagogisk utdanning er relevant yrkesfaglig kompetanse for den utdanningsfaglige ansvarlige.

(Selve kravet dere har stilt i kravspesifikasjonen har vi vurdert i kapittel 2.10.1, ettersom dette angår bestemmelsen om at dere skal fastsette egne krav til fagmiljøets kompetanse.)

Det viser at kravet er oppfylt.

2.10.3 Den faglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglige ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgende generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte

utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 prosent stilling. Vedkommende har blant annet følgende relevante faglige kompetanse:

- Master i samfunnsvitenskap innen helse- og sosialfag, fagkombinasjon med statsvitenskap, jus og psykologi

Vurdering

Vår vurdering er at master i samfunnsvitenskap innen helse- og sosialfag er relevant formell utdanning for den faglige ansvarlige. Vi vurderer også at 100 % stilling er mer enn minstekravet på 50 % stilling.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkelt emne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuoppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere ikke har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet i emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I skjemaet for kravspesifikasjon skriver dere at krav til sensorer er «bachelorutdanning eller høyere innenfor de emner/delemer de skal sensurere. Opplæring i fagskolens vurderingsordninger og rutiner for sensur». Dere skriver videre at krav til arbeidserfaring er «erfaring med sensur og undervisning».

Vurdering

Vår vurdering er at dere ikke har sannsynliggjort at dere sikrer at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet.

Vi oppfatter det som at fagskolen vil gi opplæring i fagskolens vurderingsordninger, i og med at dere skriver at sensorene skal få «opplæring i fagskolens vurderingsordninger og rutiner for sensur». Det er bra, men generelt sett er kravene uklare, ettersom det ikke framgår hva slags utdanning dere krever (annet enn at den skal ligge på bachelornivå eller høyere), eller hva slags erfaring fra sosialt entreprenørskap som dere krever, annet enn arbeid med sensur og undervisning. Det er heller ikke beskrevet på annen måte hva slags kompetanse sensorene skal ha.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at eksterne praksisveilederne har kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-4.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at «eksterne praksisveiledere har eller skal ha følgende kompetanse»:

- utdanning på bachelornivå eller tilsvarende innenfor helse, sosialfag, entreprenørskap
- ha gjennomgått fagskolens eller annen tilsvarende praksisveilederopplæring
- lengre erfaring fra fagområdet studentene har praksis innenfor. Erfaring med veiledning av studenter

Vurdering

Vår vurdering er at bachelornivå innenfor helse, sosialfag eller entreprenørskap er et relevant og tilstrekkelig kompetansekrav for de eksterne praksisveilederne som skal veilede og vurdere studentene i praksis.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Det er noe uklart i søknaden hva som er aktuelle praksissteder for studentene. Vi anbefaler at dere tydeliggjør dette i en eventuell framtidig søknad.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap

Studenten

- kunnskap om utvikling av sosiale problemer og behov
- ha kunnskap om menneskerettigheter, levekår og rettigheter som borger
- ha kunnskap om historisk utviklingen av entreprenørskap og sosiale entreprenører i ulike roller
- ha innsikt i ulike kunnskapsperspektiver innen sosialt entreprenørskap
- ha kunnskap om grunnleggende teori og kreativ tenkning rundt entreprenørskap, sosial innovasjon og samskaping
- ha innsikt i erfaringsbaserte kunnskapstradisjoner og posisjoner
- ha innsikt i lovgivning og regelverk som sosiale entreprenører må forholde seg til
- ha innsikt i tverrfaglig og tverrprofesjonelt samarbeid
- ha kunnskap om kommunikasjon og mellommenneskelige relasjoner
- ha kunnskap om grunnleggende etisk teori

Ferdigheter

Studenten

- kunne identifisere sosiale problemer
- kunne kartlegge en situasjon, identifisere behov for endringer og tiltak
- kunne gjennomføre en analyse og utforme en plan med entreprenørielle tilnærminger
- kunne anvende erfaringsbasert kunnskap og kreative metoder for å videreutvikle tilnærmingene
- kunne finne fram til og anvende relevante faglige verktøy, materialer, teknikker og uttrykksformer
- kunne bygge positive tillitvekkende relasjoner til brukere/kunder og oppdragsgivere
- kunne finne fram til og anvende kunnskap om relevant lovverk og rettspraksis, samt anvende dette ved initiering av sosialt entreprenørskap
- kunne reflektere kritisk om egen og andres fagutøvelse i samarbeid på ulike arbeidsområder

Generell kompetanse

Studenten

- ha forståelse for utvikling av sosiale problemer og behov
- ha forståelse for betydningen av levekår og hvordan det påvirker hverdagslivet
- ha forståelse for hvilke faktorer som påvirker livskvalitet hos personer med alvorlige helsemessige og sosiale utfordringer
- ha forståelse for hva rollen som sosial entreprenør innebærer, herunder ansvar, oppgaver, etiske prinsipper, begrensninger og juridiske rammer
- ha utviklet evne til nytenkning og handlingskompetanse for å kunne gi medmennesker nødvendig støtte for å styrke deres autonomi og livskraft
- ha utviklet en etisk grunnholdning og positivt menneskesyn i samspill med andre
- ha utviklet god relasjonskompetanse med forståelse for hva som bidrar til en positiv og likeverdig relasjon

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Førsteamanuensis Olga Gjerald, Universitetet i Stavanger (panelleder)** Olga Gjerald er førsteamanuensis i serviceledelse ved Norsk hotellhøgskole, UiS. Hun avla sin ph.d. ved UiS i 2010 med avhandlingen «Basic assumptions of service employees: Influence on employee job outcomes». Gjerald har mastergrad i reiseliv fra Høgskolen i Finnmark, samt årsstudium I markedsføring fra Høgskolen i Harstad, i tillegg til en høyere utdanning innen pedagogikk og språkvitenskap fra Murmansk. Før Gjerald gikk over til academia, arbeidet hun i reise og hotellbransjen i en årrekke, som vert, guide, tolk, prosjektkoordinator og salgs og markedsansvarlig. Gjerald har erfaring som sakkyndig for NOKUT. Hun leder dette panelet.
- **Studentrepresentant, Tom Alexander Østensen, hovedstyremedlem i ONF** Tom Alexander Østensen er hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter, ONF. Østensen har bakgrunn som møbelsnekker, og har studert *Bygg* ved Fagskolen i Hordaland (uteksaminert våren 2021). Østensen har mye erfaring med å jobbe for studentenes interesser gjennom velferdsarbeid og studentpolitikk i Vestland fylke.
- **CVO og co-funder, Knut Wien, Startup Norway** Wien har en bachelor i Business og produktutvikling, og en mastergrad i entreprenørskap fra NTNU. Han har lang erfaring med entreprenørskap, og har bred kompetanse som omfatter både prosjektledelse, ledelse på toppnivå, ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet og entreprenørskap. Wien har etter endt utdanning blant annet vært med på å starte nettsiden *classmate.no*, samt *Angel Challenge AS*, hvor han har arbeidet med gründere. I de senere årene har han vært med å bygge opp og drifte *Startup Norway*. Dette er en nettverks og læringsarena for entreprenører, hvor de kan arbeide og treffe andre gründere. *Startup Norway* samarbeider med blant annet *Innovasjon Norge*, *Telia*, *Smart Innovation Norway*, med flere andre.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

